

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

12'nci Birleşim
10 Kasım 1995, Cuma

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	720
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1.UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Vehbi Z.Serter'in "Ulu Önder Atatürk'ün Ebediyete İntikalinin 57'nci Yıldönümü" nedeni ile ilgili gündem dışı konuşması	722-728
2.CTP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi S.Soyer'in, "KKTC'de Demokrasi ve Parlamenter Düzen" ile ilgili gündem dışı konuşması.	729-732
3.TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Emin Karagil'in, "Yeni Erenköy Konfeksiyon Fabrikası Çalışanlarının Sorunları" ile ilgili gündem konuşması.	733-738
—Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Özkan Murat'ın ilgili yanıtı.	738-741

- 4.DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın,
"İptal Edilen Galatasaray-Kocaelispor Maçı",
hakkında gündem dışı konuşması. 741-745
- Gençlik, Spor ve Çevre Bakanı Sayın Mustafa
Gökmen'in ilgili yanıtı. 745-746

B. ONAYA SUNULANLAR

- 1.Doğu Akdeniz Üniversitesinde Süregelen Olaylar ve
Uyuşmazlıklar ile ilgili Meclis Araştırma Komitesi
Başkanlığının, Komiteye yeni ek bir sürenin
verilmesine ilişkin Tezkeresi. 747
- 2.LPG Mazot ve Benzin Yokluğunun Nedenleri ile ilgili
Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının, Komiteye
yeni ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresi. 748

C. BİLGİYE SUNULANLAR

- 1.Cumhurbaşkanlığının, Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı Sayın Özker Özgür'ün, Tarım,
Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi Sabit
Soyer'in, Sağlık Bakanı Sayın Ergin A.İlkaç'ın,
Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Mehmet Ali
Talat'ın, bu görevlerinden affedilerek, yerlerine
sırası ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına
Sayın Mehmet Ali Talat'ın, Tarım, Doğal Kaynaklar ve
Enerji Bakanlığına Sayın Ahmet Derya'nın, Sağlık
Bakanlığına Sayın Hüseyin Celal'in ve Milli Eğitim
ve Kültür Bakanlığına da Sayın Ömer Kalyoncu'nun
atanmaları önerisinin onaylanmadığına ilişkin
Tezkeresi. 748-750

- CTP Lefkoşa Milletvekili Sayın Feridun Önsav'ın usûl hakkında konuşması. 750-755
 - TKP Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Akıncı'nın usûl hakkında konuşması. 756-758
 - DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Serdar Denktaş'ın usûl hakkında konuşması. 759-761
2. Yurt dışına giden Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Salih Coşar'a, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Atay A.Raşit'in vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 761-762

I. GELEN EVRAK

RAPORLAR

1. Yurttaşların KKTC Cumhuriyet Meclisine Dilekçeyle Başvurmaları ve Dilekçelerin İncelenmesi ile Karara Bağlanmasını Düzenleyen Yasanın 6'ncı maddesi uyarınca Dilekçe Komitesinin 31 Ekim 1995 Tarihli Toplantısında Aldığı Kararları Gösteren Cetvel. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 10.11.1995)

YAZILI SORU YANITLARI

2. Demokrat Parti Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in, Kıbrıs Coğrafyası Kitabında Yer Alan Bazı İfadeler ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No:1/3/95) Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığının Yanıtı. (Başkanlığa Geliş Tarihi:8.1.1995) (Soru Sahibine)

TEZKERELER

3. Yurt dışına giden Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Salih Coşar'a, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Atay A. Raşit'in vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:7.11.1995)
4. LPG. Mazot ve Benzin Yokluğunun Nedenleri ile ilgili Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının, Komiteye yeni ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 10.11.1995)

- 721 -

- BİRİNCİ OTURUM -

Açılış Saati: 10.56

BAŞKAN - Meclis Başkan Vekili Olgun Paşalar

KÂTİP - Ahmet Kaşif

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin III'üncü Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın 12'nci Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmelere geçmeden önce, bugün, Büyük Önder Atatürk'ün ölüm yıldönümü olması nedeniyle Yüce Türk Ulusunun Ulu Önderi Atatürk'ün anısı önünde sizleri bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

(Bir dakikalık saygı duruşu yapılır.)

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri; şimdi gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Birinci madde, Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır. Bu kısımda önce, gündem dışı konuşmalara yer verilecek, daha sonra onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır. Dört gündem dışı konuşma istemi vardır. Dört gündem dışı konuşma isteminin yerine getirilmesini oylarınıza sunmak istiyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Birinci gündem dışı konuşma istemi, Lefkoşa Milletvekili Sayın Vehbi Zeki Serter'in, "Ulu Önder Atatürk'ün Ebediyete İntikâlinin 57'nci Yıldönümü Nedeniyle" ilgili yapmak istediği gündem dışı konuşma istemidir.

İstem yazısını okur musunuz lütfen?

KÂTİP -

8 Kasım 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Ulu Önder Atatürk'ün ebediyete intikâlinin 57'nci Yıldönümü nedeniyle Cumhuriyet Meclisinin 10 Kasım 1995 tarihli birleşiminde gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

İçtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Vehbi Zeki Serter
UBP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Serter.

Dr. VEHBİ ZEKİ SERTER (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; büyük kaybımızın 57'nci yılını idrak ettiğimiz bugün de, eşsiz Atatürk'ün içimizde taze kalan aziz hatırasını anıyoruz. Fikir olarak, hedef olarak yaşayan Atatürk'ü anarak inançlarımızı tazeliyoruz. Kalbe, fikre, zihniyete intikalinin 57'nci yılında inkılâpçılığının, ilme inanişinin dünyanın her alanında katettiği merhaleler karşısında bir kez daha sabit olduğunu görmenin inancı içinde, ondan bir parça olmanın heyecanını duyuyoruz. Atatürk'ü kendi yaşadığı yıllarda bugünlerin Türkiye'sini sezmiş, görmüş ve yaşamış bir önder olarak anıyoruz. Bugün şöhreti kıtalar arası bir düzeye ulaşmış büyük kurtarıcımız Cumhuriyetin kurucusu, yarattığı siyasal, sosyal ve kültürel inkılâplarla Türk tarihinin ve dünya tarihinin akışına yeni bir yön veren, uygarlık ufuklarımızın ışığı, insanlığın seçkin evladı, milli kahraman ve büyük devlet adamı Mustafa Kemal Atatürk'ü, herşeyimizi, hatta bugün varoluşumuzu borçlu olduğumuz dahi Atatürk'ü, mazlum milletlerin kurtuluş sembolü, karanlıkları aydınlığa dönüştüren, kahramanlık simgesi Büyük Önder Atatürk'ü anıyoruz.

Yarım yüzyıldan çok, her sonbaharda tabiatın solgun hüznü, Yüce Ulusumuza çaresiz bir özlemin derin acısını beraberinde getirmektedir.

O aziz bir tek duyguda birleşmiş olarak ulusca yaşadığımız bu acı sönmeyecek ateşi ile kalplerimizi tutuşturan Atatürk özlemidir. Heran gözlerimiz denizlerin hür coşkunluğunu, göklerin ilâhi sükûnunu ilham eden gözlerine, insanlık sevgisinin nuru ile aydınlanmış yüzünü görmek, kulaklarımızın inanç ve azimli yüreklerimize güç veren sesini duymak ister. Ölümsüz eserleri, yıkılmayan ilkeleri ve inkilâpları ile hayat verdiği aziz vatan topraklarında gönüllerimizi dolduran tükenmez sevgisi ile yaşarken onu ararız ve onu anarız. "Beni görmek demek, behemehal yüzümü görmek demek değildir. Benim fikrimi ve hislerimi anlıyorsanız ve duyuyorsanız bu kâfidir" diyen yüce Atatürk'ün kendimize düstur olarak kabul ettiğimiz düşüncelerini anlamak ve anlatmak amacı ile yola çıktığımız zaman görürüz ki, o üstün nitelikleri ile eşsiz bir liderdir. İnsanlık tarihi bugüne kadar pekçok asker, politikacı ve devlet adamı yetiştirmiştir fakat Atatürk gibi bu özelliklerin hepsine birden sahip olan liderler Tarihte çok azdır. Kendilerini her alanda kanıtlamış ve bu seçkin insanlar içinde bile hiçbiri Atatürk'ün başardıklarını yapmayı tasavvur dahi edememişlerdir. Ülkesinin alinyazısını, insanın düşünce sistemini ve yaşam biçimini değiştirmeyi göze alamamışlardır. Çünkü hiçbir lider ulusunu bu kadar iyi tanıyamamış ve onunla bu kadar bütünleşememistir. Bir ulusu yeniden diriltmek, ona yeni ufuklar açmak ancak Atatürk gibi uzak görüşlü, gerçekçi ve kararlı bir dehanın başarabileceği bir iştir. Atatürk, şüphesiz ki insanlık tarihinin en büyük komutanlarından, en büyük devlet adamlarından biri olduğu kadar, en büyük inkilâpcılarından da biridir. Onun içindir ki, UNESCO doğumunun 100'üncü Yıl Dönümünde Atatürk'ü bütün insanlığa malolan düşünce ve eylemleri ile Dünyanın örnek alınacak inkilâpcılardan biri olarak ilân etmiştir. Atatürk bu inkilâpçılığı niteliği nedeni ile dir ki kendi çağını aşmış, kendisinden sonraki çağlara da öncülük etmek şerefini kazanmıştır. İçinde bulunduğumuz

20'nci Yüzyıl, büyük bilimsel buluşların köklü toplumsal değişmelerin yanında, bütün insanlığın bilinçlenme, uyanıs ve demokratikleşme çağı olarak değerlendirilebilir. Hiç şüphe yoktur ki, yüce Atatürk 20'nci Yüzyılın bu büyük uyanısının öncülerindedir. Çağımızda birçok değerli düşünür devlet adamı yetişmiştir ama onun kadar çağını iyi sezen, ileriye görebilen ve doğru yorumlayan çok azdır. Bir çağa damgasını vuran eşsiz insan yalnız Türk milletine değil, bağımsızlık ve uygarlık savaşı veren bütün mazlum toplumlara da düşünce ve eylemleri ile ışık tutmuş, yollarını aydınlatmıştır. Komutan, inkilâpçı ve devlet adamı vasıflarını sahsında birleştirmiş olan Atatürk'ün eserlerinden her biri insanı ebedi kılmaya yetecek değerdedir. Türk ve insanlık tarihi içinde müstesna bir yeri bulunan Atatürk ile ne kadar övünsek, gurur duysak hakkımızdır. Atatürk, "Benim bir gün vücudum, fani vücudum elbette toprak olacaktır, fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır" sözü ile kendisine nelere dikkat etmek gerektiğini açıkca söylemiştir.

Ortada onun gösterdiği hedefler var. Biz ancak bu hedeflerin arkasından koştığımız zaman onunla yüz yüze gelebiliriz. Atatürk'ün ölüm yıldönümleri onun göstermiş olduğu hedeflerde derinleşmenin, ileriye gitmenin muhasebe günüdür. Atatürk inkılâp ve ilkelerini iyi bilmek tam bir inanç ve bağlılıkla bu inkılâp ve ilkeleri yürütmek, onun izinde milli beraberlik içinde çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkmak her Türkün başta geçen amaç ve düşünceleri olmalıdır. Atatürk bütün başarılarını asıl mesleği olan askerliğe, aynı zamanda savaş alanlarında en çetin koşullar içinde bütün özelliklerini tanıdığı Yüce Türk Ulusuna olan büyük inan ve güvenine borçludur. Meslek hayatında edindiği tecrübeler, büyük mücadele ve savaşlarla gelişen irade ve deha, inleyen vatanının bağrında çarpan kalbinin ilham ettiği yüksek vatanseverlik duygusu Mustafa Kemal'i en büyük Türk, en büyük kahraman yapmıştır. Bir gün 10 Kasım 1938'de Atatürk maddi hayata gözlerini yumarak ölümsüzlüğe kavuştu. O, uzaklardan bakıldıkça gözlerde büyüyen ulu dağlar gibi her geçen gün zamanın derinliği içinde çok daha büyümekte, Türk Ulusunun çağdaşlaşma savaşında ölümsüz Başkomutan olarak görev başında bulunmaktadır. Nitekim zamanın Cumhurbaşkanı Merhum İsmet İnönü de bu yoldaki duygularını bir bildiriyle o günlerde yansıttığı görülmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi sizlere İnönü'nün bildirisinden bazı alıntılar aktarmak istiyorum.

"Büyük Türk Milletine,

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ihtiram kolları üstünde Ulu Önder Atatürk'ün fani vücudu istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatta yattığı yer, Türk Milletinin onun için aşk ve iftiharlarla dolu olan kahraman ve vefakâr göğsüdür. Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim

ve en haksız itham gününde meydana atılmış, Türk Milletinin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilan etmiştir. İlk önce ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi, asla yıpranmayan bir kuvvetle nihayet bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiştir. En büyük zafer kazanıldıktan sonra, Atatürk ömrünü yalnız Türk Milletinin haklarını, insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihe hak ettiği meziyetlerini ısbat etmekle geçirmiştir. Milletinin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz bir itikadı vardı. "Ne Mutlu Türküm Diyene" dediği zaman kendi engin ruhunun hiç sönmeyen aşkını en manalı bir surette hülasa etmişti."

Tüm dünyanın vefatı dolayısıyla Atatürk'e olan hayranlığını dile getiren İnönü, sözlerini şöyle bitirmiştir.

"Devletimizin banisi ve Milletimizin fedakar, sadık hadimi, insanlık idealinin aşık ve mümtaz siması, eşsiz Kahraman Atatürk, vatan sana minnettardır. Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk Milletiyle beraber senin huzurunda tazim ile eğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılıkla verdiği, emin ol aziz hatıran sönmeyen bir meşale olarak ruhumuzu daima ateşli ve uyanık tutacaktır. "

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dünyanın az yetiştirdiği devlet adamı ve kahramanlardan biri olan Atatürk, insanlık ölküsünün açık ve seçkin önderi ve Türk Ulusunun uygarlık güneşi olarak yaşadı ve yaşayacaktır. Maddî varlığı Ankara'da Anıt Kabir'de kutsal vatan toprağına bütünmüş olarak yatmakta, manevî varlığı çok sevdiği Ulusuyla birlikte sonsuzluklara ve yüceliklere uzanıp gitmektedir.

Aziz Atam, Kıbrıs Türkü olarak daima seni duyuyor ve seni hissediyoruz. Tükenmeyen hafızamız, sönmeyen ışığımızdır. Aydınlattığın nurlu yollarda senin izinde yürüyor ve daima yürüyeceğiz. Müsterih ol ve rahat uyu Aziz Atam. Ruhun şad olsun.

Hepinizi saygıyla selâmlarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. İkinci gündem dışı konuşma istemi, Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi Sabit Soyer'in, "Demokrasi ve Parlamenter Düzen" ile ilgili yapmak istediği gündem dışı konuşmadır. İştem yazısını okur musunuz lütfen?

KÂTİP-
KKTC Meclis Başkanlığına,

KKTC'de Demokrasi ve Parlamenter Düzenle ilgili olarak gündem dışı bir konuşma yapmak istiyorum. Meclisin ilgili Birleşiminde dilekçemin işleme konmasını rica eder, saygılar sunarım.

CTP Gazi Mağusa Milletvekili
Ferdî Sabit Soyer

BAŞKAN- Buyurun Sayın Soyer.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, Türkiye Ulusal Kurtuluş Savaşının önderi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu ölüm yıldönümünde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde demokrasi ve parlamenter düzenle ilgili konuşmamı yapmadan evvel, Mustafa Kemal'ı saygı ve sevgiyle andığımı belirterek söze başlamak istiyorum. Çünkü, Mustafa Kemal'in Türkiye Ulusal Kurtuluş Savaşına yaptığı önderlik, yalnızca Türkiye halkının ulusal kurtuluşa kavuşmasını ve Türkiye Cumhuriyeti'nin dünya devletler ailesine katılmasını sağlamış bir hareket değildir. Aynı zamanda bütün dünyada ezilen ulusların, ulusal kurtuluş ve bağımsızlık mücadelelerinde bir örnek, bir cesaret, bir kıvılcım olan pek çok hareketin ilk başlangıç kıvılcımlarından biridir. Bu bakımdan Türkiye Ulusal Kurtuluş Savaşı ve onun önderi Mustafa Kemal her zaman saygı ve sevgiyle anılır.

Bugün laikliğin, demokratikliğin ve Misak-ı Milli sınırları içerisinde, Yurtta Sulh, Cihanda Sulh ilkesinin ne kadar önemli olduğu Kafkasya'da ve Balkanlar'da yaşanan acı olaylarla yeniden kanıtlanmakta ve bu sağduyunun uzun elimli yaklaşımı bütün dünya dış politikasında kendisini göstermektedir. İşte bu noktada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde de parlamenter demokrasi ve çok partili düzene yaklaşırken, toplumumuzun gelişmesi, çağdaş dünya ülkeleri ve toplumları arasında layık olduğu yeri almasında en önemli unsurun demokrasi ve çok partili siyasal parlamenter yaşamımıza sıkı sıkıya bağlı olmak olduğu gerçeği bu yaşadığımız tarihsel süreçle bir kez daha kanıtlanmaktadır. Özellikle Türkiye'de Ulusal Kurtuluş Savaşının en çetin günlerinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin cephelerdeki tartışmaları bile, özgür ve rahat bir ortamda yaptığı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tutanaklarında açık ve sarıh iken, bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde son zamanlarda özellikle, Türkiye'de yayın yapan bazı yayın organlarındaki köşe yazarlarının ve bazı siyasi parti liderlerinin Kıbrıs Türk toplumunu farklı değerlendirmelerini izlemek bizim için üzücü olmaktadır. Bunun en son örneğini, 1 Kasım 1995 tarihinde başlayıp, 2 Kasım 1995 tarihinde devam eden Türkiye Yeniden Doğuş Partisi Genel Başkanı Hasan Celâl Güzel'in, Halkın Sesi Gazetesinde yayınlanan bir söyleşisinde somut olarak görmüş bulunmaktayız. Sayın Hasan Celâl Güzel, Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında Kıbrıs Türküyle, Türkiye halkı arasındaki sevgi ve saygı bağlarını aşarak, tıpkı bir zamanlar Sayın Necati Doğru'nun Sabah Gazetesinde yazdığı ve pek çok kesim tarafından halkımızın haklı öfkesine yol açan değerlendirmeler gibi, Kıbrıs Türk Toplumunun çok partili demokratik yaşamını aynen şu cümlelerle, "KKTC'de oynanan partililik oyunu" gibi bir tanımlamayla tanımlamaya kalkmaktadır. Sayın Hasan Celâl Güzel, aynı çerçevede Kıbrıs Türkünün demokraside helâk oluşunu izlemekteyiz demektedir. Bunu, hangi siyasi görüşte olursa olsun, herhangi bir siyasi partinin liderinin bir toplumun demokraside helâk oluşunu ifade etmesi gibi bir anlamsızlığı anlamaya imkân yoktur. Kıbrıs Türk Toplumunu ve onun parlamenter demokrasisi, böyle bir yapıya asla lâayık değildir ve böyle bir hakarete asla layık değildir.

Kıbrıs Türk Toplumunu, kendi gelişmesini, demokrasi içerisinde, çok partili parlâmenter rejim içerisinde, kendi özgür iradesi ve dinamizmi ile arayıp geliştirecek yeterli olgunluk ve saygınlıkta bir toplumdur. Kıbrıs Türk Toplumunun dünyada saygın bir yeri olması için, gösterilen bunca çabaya rağmen, Kıbrıs Türk Toplumunu halâ daha demokrasiye lâayık görmeyen bu anlayışın ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki parlâmenter demokrasiyi partililik oyunu diye adlandıran bu anlayışın, Kıbrıs Türk Toplumuna yardımcı olacağını asla düşünemiyorum. İşte biz Kıbrıslı Türkler olarak yaşadığımız deneyim ve tecrübelerle bakarak kendi yolumuzu demokratik kurallar içerisinde ve birbirimize saygı temelinde, demokrasimizi daha da geliştirecek ve parlâmenter demokrasiyi daha da iyileştirerek ileriye götürmenin herkes kendine göre sonuçlarını çıkarttığı bir atmosferde kendi siyasal kriz ve tartışmalarımızı bir başkanlık rejimi noktasındaki dayatma ile özellikle Türkiye'deki bir kısım siyasal partileri bu işe alet ederek, demokrasimizi ve çok partili parlâmenter rejimimizi böylesi anlamsız sorgulamaya yapmanın hiç kimseye getireceği bir yarar yoktur. Kıbrıs Türk Toplumunu demokrasiyi ve çok partili parlâmenter demokrasiyi sorunlarını aşarak daha da ileriye götürmek durumundadır. Biz gelişmemizi, demokraside, çok partili demokratik yaşamda bulmak istiyoruz. Sayın Hasan Celâl Güzel yalnız bununla kalmamakta, aynı zamanda devletini yıkmaya uğraşan hiçbir siyasal partinin devamı hukuki olamaz, hiçbir ülke buna izin veremez, CTP'nin, KKTC'deki durumunun bilirkişilerce incelenmeye alınması gibi darbeci, baskıcı ve Kıbrıs Türk Toplumunun önemli bir kesiminin iradesini yansıtan bir oluşuma bu çerçevede karşı çıkan bir anlayışsızlığı ve sevgisizliği göstermektedir. Hiç kimsenin böyle bir yaklaşım sergilemeye, böyle bir tutum içerisinde bulunmaya hakkı yoktur. Siyasal parti kapatmak ve parlâmenterleri yaka-paça Meclisten atmak gibi sorunların Türkiye Cumhuriyeti'nin başına neler açtığını ve Türkiye Cumhuriyeti'nin bundan çıkış yolu bulmak için demokratik ortamını ve parlâmenter demokrasisini nasıl geliştirmeye çalıştığını basından en azından yakinen izlemekte bulunan bir insanlar olarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki bir siyasal partinin kapatılması noktasını ileriye süren bir anlayış, bırakın demokrat olmayı, Kıbrıs Türk Toplumunun ve Türkiye'nin bugünkü

konjüktürde Avrupa ile ve dünya ile olan ilişkilerine darbe vurmaya yönelik bir niyettir. Evet, Türkiye'nin Avrupa ile bütünleşmesine ve Avrupa Birliği ile ilişkiler içerisinde bulunmasına, Kıbrıs veya Türkiye'de bulunan siyasal partilerden herhangi birisi farklı hükümetlerden ve icraatlardan farklı düşünebilir. Bu doğrultuda görüşler ifade edebilir. Ama Türkiye'yi ve Kıbrıs Türk Toplumunu kimsenin hakkı yoktur bu olgu ve değerlendirmeler doğrultusunda zora sokacak beyanları bir takım provokatif girişimlerle gündeme getirmeye.

İşte bu bakımdan, bu gündem dışı konuşmayı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ve Kıbrıs Türk Toplumunun demokrasiye ve çok partili parlâmenter yapıya kesinlikle sahip ve buna lâayık bir toplum olduğunun altını çizmek ve hangi görüşte olursa olsun herkesin parlâmenter yapımıza ve bu doğrultuda demokrasi-mize sahip çıkması çağrısını yaparak, kendimi ifade etmek için söz aldım. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ve Kıbrıs Türk Toplumunda demokrasiyi bu şekli ile kötü düşürmeye kimsenin hakkı yoktur ve Sayın Hasan Celâl Güzel'i bu Meclis Kürsüsünden demokrasiye lâayık olmadığımızı söylemesini ve çok partili parlâmenter yapımızı bir partililik oyunu oynanıyor diye tanımlamasından ötürü protesto eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Soyer. 3'üncü gündem dışı konuşma istemi, Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Emin Karagil'in, "Yeni Erenköy Konfeksiyon Fabrikası Çalışanlarının Sorunları" ile ilgili gündem dışı konuşma istemidir. İstem yazısını okur musunuz lütfen.

KATIP -

10 Kasım 1995

KKTC Cumhuriyet Meclisi
Başkanlığı,

Cumhuriyet Meclisinin bugünkü birleşiminde, Yeni Erenköy
Konfeksiyon Fabrikası Çalışanlarının Sorunları ile ilgili
gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

İçtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca söz verilmesini saygı
ile olurlarınıza arz ederim.

Mehmet Emin KARAGİL
TKP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Karagil.

MEHMET EMİN KARAGİL (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir süreden beridir ancak sabah 7 ile 9 arasında doktorluk mesleğimi de icra etmek durumunda olduğum için, dün sabah başımdan geçen bir telefon konuşmasını aktarmakla konuşmaya başlamak istiyorum. Bundan bir on gün önce Yeni Erenköy'den bir astım hastası bana müracaat etti ve kendisine bir kür tedavi verdim ve tedavisinin sonunda da tekrar kontrole gelmesini önerdim. Hasta dün sabahleyin beni aradı. İlaçlardan fayda görmediğini, ne yapabileceğini sordu ve henüz zamanınız var, isterseniz gelin dedim. Gelemeyeceğini söyledi. Neden dedim, yarın gelin. Gelemeyeceğim dedi. Çünkü, işyerimizde ortaya çıkan bazı sorunlardan dolayı gelebilecek durumda değilim ve o hastanın ağzından, sorunun bir ücret konusu olduğunu öğrendim. Biraz daha deşince, bu hastanın üç aydan beridir büyük umutlarla, devletimizin de büyük desteğiyle, sağladığı büyük olanaklarla Yeni Erenköy'de Euro Garments konfeksiyon fabrikasından kaynaklandığını öğrendim. Öğrendikten sonra da, dün, öğleden sonra gidip bölgede bir araştırma yaptım. Edindiğim bilgileri, bölgedeki sorunları aktarmaya, bölgenin bir milletvekili olarak da görev kabul ettim. Her ne kadar Hükümette birtakım sorunlar yaşanıyorsa da, devletin kurumlarının görevi başında olduğunu ve bu işe bir çözüm bulması gerektiğini düşünüyorum. Konu, bana göre o kadar önemli ve acildir ki geciktirilmemesi, ordaki insanların emeğinin daha fazla sömürülmesine müsaade edilmemesi gerektiği düşüncesindeyim.

Bu fabrika dediğim gibi Karpaz bölgesindeki önemli derecedeki işsizliğe bir nebze olsun çözüm getirmek amacıyla ve bir yatırımcıya, bir sanayiciye birtakım devlet olanakları sunulmuş olarak gerçekleştirildi. Gerçekleştirildiği günlerde, Karpaz'da büyük bir heyecan yarattı, büyük bir umut doğdu. Çalışma Bakanlığının

birtakım gayretleriyle bölgede bir konfeksiyon eğitimi verildi. İki aylık bir eğitimden sonra bu insanlar bu fabrikada çalışmak üzere işe alındılar. Fakat işe başladıktan bir ay sonra, ücretlerini aldıklarında umutları kırılmıştı bundan üç ay önce. Çünkü, 4 milyon civarında bir ücret almışlardı. Ertesi aya umut bağladılar, çalıştılar. 6 milyon civarında bir ücret aldılar. Geçtiğimiz ay bu ücret 8 milyon civarında, biraz altında, biraz üstünde gerçekleşti. Bu ay da birtakım umutlarla bu insanlar maaşlarını almak için geç de olsa dün, ödeme günü olması dolayısıyla, evvelki gün, dün değil, evvelki gün, ödeme günü olması dolayısıyla fabrikaya gittiklerinde gördüler ki, 12 milyon maaş alması gereken bir işçi, 2 milyon 800 bin lira bir ücret teklifi yapıldı kendisine. 15 günden beridir bu fabrikada çalışan ve ayda 140 Sterlin ilâç parası vermek zorunda kalan yakından tanıdığım bir diğer işçi, on beş günlük emeğinin karşılığında 50 bin Türk Lirası maaşla, maaş teklif edildi kendisine.

İşçilerin ifadesine göre, bu fabrikada geçtiğimiz ay içinde hatalı bir üretim yapılmış. Bu hatalı üretim yapılırken, işçiler oradaki görevlileri, oradaki kontrol sorumlularını uyar-
mışlar. demişler ki; bu üretimde renkler uyuşmuyor, işte göm-
lek yakalarında biçim hatası vardır ve oradaki görevliler bunun
doğru olduğunu, geldiği şekli ile dikilmesi gerektiğini de
özellikle ifade etmişler. İşçilerin uyarısına rağmen, bu üre-
tim devam etmiş ve sonunda da merkezden bu üretimin hatalı
olduğu kabul edilmiş ve Haspolat'taki İGS Cyprus Ltd.'den
otobüsler dolusu yabancı işçiler Erenköy'e götürülmüş ve 3-4
gün zarfında bu hatalı üretim oradaki işçilerin de yardımı
ile düzeltilmiş ve bu ürünler onların ifadelerine göre ihraç
edilmiş.

İşverenin iddiası; bu üretimdeki hatadan kaynaklanan
zarar dolayısıyla işçilerin ücretlerinden belli bir kesinti
yapılmış, fakat bu kesintide de o kadar adaletsiz davranılmış
ki 15 gün çalışan bir kişiye ancak 50 bin TL bir maaş düşmüş.
Yani herhalde belli bir ücreti herkesten kestiler, 5 milyon,
6 milyon gibi bir ücreti herkesten kestiler. Bu arada 15 gün
çalışana da aynı cezayı verdikleri için, ona da 50 bin TL lâyük
görmüşler. Yeni kurulan bir fabrika, işçilerin herhangi bir
sendikal bir örgütlenmesi yok, buna rağmen hiçbir insanın bu
kadar gülünç bir rakamla çalışamayacağını onlar da gayet iyi
bildikleri için, hiçbirisi bu ücreti almamış ve dün de fabrika-
ya gitmemişler. Fakat işveren tarafının iddiasına göre de dün
fabrikanın çalışmamasının sebebi; elektrik yokluğu ve bu arada
ellerinde kumaş olmamasından kaynaklanıyormuş. Pazartesi

Mersin Gümrüğündeki kumaş gelecekmiş ve üretim başlayacakmış diye ifade ettiler. Yeni Erenköy'deki bu fabrikaya, Pamuklu'dan itibaren, bir ucu Pamuklu'dan öteki ucu da Dip Karpaz'dan, herkes kendi olanakları ile yol parasını ödemek koşulu ile çalışmaya gitmekte, çalışma koşulları da herhalde yasalara aykırı bir şekilde düzenlenmiştir. Ayda 173 saat çalışan, bir asgari ücret maaş alacak diye bildirilmiş, gerçi bugüne kadar asgari ücreti alan herhangi bir işçi olmamış ama 173 saatin üzerinde çalışanlara da ek mesai verilecekmiş. Fakat dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu 173 saatin saatleri çalışma günü değil. Gece saat 22.00'de de, Cumartesi günü öğleden sonra da, Pazar gün, bütün gün de çalışsanız bu 173 saatin içine dahildir. Ancak bütün ay çalıştıklarınız Cumartesi, Pazar, gece, ne zaman çalışırsanız çalışın, bütün ay çalıştıklarınızı 173 saati aşarsa, o zaman ek mesai almaya hak kazanıyorsunuz. Bölgede 100 kadar 2-3 aydan beridir bu fabrikada çalışana terzi vardır. İşverenin bir diğer iddiası, sizler bu iki aylık kursta maalesef bu işi öğrenemediniz, onun için bizim dışardan da işçi getirmemiz gerekir bu işi yürütmemiz için diye sürekli işleniyormuş konu. Ve diğer bir, orda çalışanların iddiasına göre de, bu işyerinin bodrum katında 50-60 kişinin barınabileceği birtakım olanaklar oluşturulmuş. Odalar, banyo, bu gibi ihtiyaçları giderebilecek birtakım imkânlar yaratılmış, şey yapılmış.

Bölgedeki işçiler bu uygulamanın sırf, işte o bölgede işçi bulamıyoruz, o bölgenin insanı çalışmıyor dedirtip de, dışardan kaçak işçi getirmenin senaryolarını hazırlamak içindir diyorlar. Yine ordaki çalışanların ifadesine göre de, bu işyerinin açılması için devletin 8 milyar kadar Kalkınma Bankasından kredi sağladığı, bu işyerinin bu şartlarda açıldığı, oysa işverenin oralara ancak 1-2 milyar kadar bir yatırım yaptığı, bu krediyi aldıktan sonra da bu işyerini kapatmak gibi bir düşüncesinin de olabileceği ifade edildi. Konunun aciliyeti, bölge insanının tedirginliği, emeğin güpegündüz sömürülmesini, belki bilgimiz dışında veya ilgili-lerin bilgisi dışında gerçekleştiği için göz yumulduğu nedeniyle yetkililerden bilgi almak ve ordaki insanlara en azından, durumun ne olduğu konusunda bir mesaj ulaştırılmasını sağlamak düşüncesiyle bu konuyu Meclis gündemine getirdim. Hatta yazılırken öteki gündem maddelerini de öğrendiğim zaman, biraz gündemin dışına taşabileceğini de düşünüp biraz tedirginlik duydum ama, Hükümette birtakım sorunlar yaşanabilir, şey yapılabilir. Benim düşünceme göre, insanımızın en azından bunlardan tedirginlik duymaması gerekir ve devletine güvenmesi gerekir. Bu güveni pekiştirecek herhangi bir açıklama gelirse memnun olacağım. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Karagil. Sayın Hükümet buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT- Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım; Sayın Karagil, Karpaz Bölgesindeki bir fabrikadaki işçi sorunlarından bahsetti. Bu, bizim bilgimize dün geldi. Dün de akşamüzeri geldi. Tabii bizim bölgenin Çalışma Dairesi müfettişleri, Çarşamba, ilk şikâyet Çarşamba günü iletildi daireye. Müfettişlerimiz, öğleden sonra aynı gün hemen oraya gittiler ve gerekli çalışmalarını da yaptılar. Şimdi ben konunun bugüne gelmeden, birkaç söz söylemek istiyorum. Bundan 1.5 yıl önce veya Nisan-Mayıs aylarında, Karpaz

Bölgesine bir ziyaretim olmuştu. Sebebi de, narenciye kesiminde dışardan işçi getirmek yerine acaba bölgeden işçi gelebilir mi diye bir sondaj yapmaktı. Tabii, oraya gittiğimizde, bölgeden edindiğimiz intiba, ordaki insanların kalkıp Güzelyurt'a gidip narenciye kesimi yapamayacakları doğrultusunda ve sürekli bize söyledikleri, bize, bölgeye yatırım yapın veya yatırım yapılması için imkân sağlayın. Özel sektörün burada yatırım yapması için yardımcı olun, önyak olun dediler ve biz bundan hareketle, bu istekten hareketle, özel sektörle, belli bir irtibata geçtik ve doğrudur, orda, bizim girişimimizle, gerçekten Hükümetin, Çalışma Bakanlığının girişimiyle ve Kalkınma Bankasından kredi yardımı da yaparak, kredilendirerek de daha doğrusu, orda bir girişimde bulduk ve ordaki proje, 250 kişilik, yani düşünün, Karpaz Bölgesinde, Yeni Erenköy'de 250 kişinin çalışacağı bir fabrikayı projelendirdik. Yani bir hayal gerçeğe dönüştürüldü. Orda bizim Çalışma Dairesinin bir eğitim merkezi oluşturuldu.

Bu eğitim merkezi ilk Mart ayında 50 kişi ile başladı, bilâhâre Temmuz ayında ve şu anda da henüz eğitim, bir üçüncü etap eğitim de devam ediyor 250 kişiye varacak şekilde. Hatta bu proje işverenin bize verdiği bilgilere göre veya düşüncesine göre, 250 kişi 400'e de ulaştırılabilir. Şimdi düşünün. Gerçekten Karpaz'da 400 kişinin çalışacağı bir işyeri ne kadar etkili olur bölge insanına. Gerek işsizlik bakımından, gerekse yatırımın bütün kesimlere verdiği fayda bakımından. Şimdi bizim bu eğitimlerimiz biterkenden, hemen fabrikaya istihdam ediliyordu işçiler. Zaman zaman bazı sorunlar bizim bilgimize geliyordu. Hatta bundan bir ay önce idi, yine böyle bir kriz yaşandı. İşte işçiler eksik ödendi, hatta bir kısmını durdurdum falan dedi işveren. Biz müdahale ettik, çağırdık, oturduk, konuştuk, nedir sorunlar dedik. İşte aksak, eksik yapıyormuş işçiler dendi. Biz bu insanları eğittik. Eğitim Bakanlığının uzmanları da geldi ve imza attı o kursu bitirenlere ve hatta öyle bir işbirliğimiz vardı ki bu işverenle, kendinin de eğitilmiş elemanları bu eğitimlerde yer alıyorlardı eğitici olarak da, hatta ve hatta eğitim merkezimizdeki makinelerin bir kısmı da onundu. Yani böyle bir işbirliği ile biz bu projeyi gerçekleştirdik ve doğrudur zaman zaman böyle krizler oluyor. Bu konuda bize dediğim gibi, zaman zaman bilgi gelmiştir, işte az ödüyor, asgari ücretin altında ödüyor veya işte fazla saat çalıştırıyor. Biz müfettişlerimizi gönderiyoruz, hatta rutin olarak her 15 günde bir, gidip bizim müfettişlerimiz o fabrikada ve eğitim merkezinde gözlem yapıyorlar. Yani bunu yakından takip ediyoruz. Tabii bu kabullenilecek bir olay değildir. Onu peşinen söyleyeyim. Ben kesinlikle Çalışma Dairesi'ne de direktif verdim. Şu anda, bana sabahleyin verilen bilgiye göre oradaki bayan işçilerden bir kısmı Çalışma Dairesi'ndedir, henüz daha ordadırlar, biraz önce de bilgi aldım. İfadelerini veriyorlar. Doğrudur, kendilerine eksik para verildi. İşverenin verdiği bilgiye ve ifadeye göre de biraz önce aldığım bilgiye göre, gelen hafta başında bu işçilerin tüm alacakları ödenecek yani Pazartesi ve muhtemelen Pazartesi olmazsa bile Çarşamba günü iş devam edecektir. Şimdi Çalışma Bakanlığımız

ve Çalışma Dairemiz bu konuyu başından da söylediğim gibi bir noktada yaratıcısıdır bölgedeki bu fabrikanın ve bunun da devamlı takipçisidir. Bu olayda da kesinlikle yasalarımız ne emrediyorsa bu yapılacaktır, dava da edilecektir işveren eğer bunu, bunda ısrarlı görünüyorsa. Bu işyeri kesinlikle kapatılamaz. Her ne kadar da mevzuatlarımız bir işveren bir işyerini kapatır falan derse de, böyle birşey varsa da bu işyeri bilinmelidir ki devletin eli ile kurdurulmuştur orada ve devletin yardımı ile yapılmıştır, kredilendirilmesi ile yapılmıştır ve şart da, kendileri ile sözleşmelerimiz vardır. Gerek eğitimde, gerekse o projede oradan kurstan geçenler istihdam edilecektir. Şimdi burada büyük bir kriz yaratılmış olursa ve bütün işçiler durdurulur da yabancı işçi getirilecek olursa, ona da bana göre hükümet ve bakanlık gerekli, yasalar çerçevesindeki gerekli tedbirleri almak zorundadır.

Karagil arkadaşına bu konuyu gündeme getirdiği ve bize de açıklama fırsatı verdiği için teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. 4'üncü gündem dışı konuşma istemi; Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın "İptal Edilen Galatasaray-Kocaeli Maçı" hakkındaki gündem dışı konuşma istemidir.

İstem yazısını okur musunuz lütfen?

KATİP -

10.11.1995

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Cumhuriyet Meclisi
Başkanlığına

Meclisimizin 10.11.1995 tarihinde yapacağı olağan toplantısında "Yurdumuzda Yapılması Organize Edilen ancak TC Futbol Federasyonu Anlam Veremediğimiz Tutum ve Davranışla, U.E.F.A'nın İzin Vermediği Gereklesi ile iptal Edilen Galatasaray - Kocaelispor Maçı" hakkında gündem dışı konuşmak istiyorum. İsteğimin işleme konmasını saygı ile arz ederim.

Kenan AKIN
DP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN Buyurun Sayın Kenan Akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; belki gündemimizde çok daha önemli konular konuşulması gerekir de ama ben keşke bugün bu konuyu bu Meclis kürsüsünden yapma fırsatını yakalamamış olsaydım, yıllardan beri söylediğimiz, yıllardan beri anlatmaya çalışılan hala biz Anavatan Türkiye'ye kendimizi anlatamıyoruz sıkıntısını işte dün basında yer alan tüm gençliğimizi, tüm spor adamlarımızı, spor kulüplerini üzüntüye sokan bir kararla karşılaştık. Bir coşku vardı Anavatan Türkiye'den ilk defa gelmiyordu, Galatasaray - Kocaeli maçı Cumhuriyetimizin ilanına da rastladığı bir haftada güzel bir maç yapacaktı tekrar yeşillenen Atatürk Stadımızda. Atatürk haftasına rastlayan bir haftada, Cumhuriyetimizin ilanına rastladığı bir tarihte, Türkiyenin iki saygın takımı Kıbrıs Türk gençliğine güzel bir şeyler vermek için, sportif faaliyet yapmak için Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tercih etmiştir.

Burada bu organizasyonu yapmaya çalışan tüm kurum ve kuruluşları teprik etmeden geçemiyorum ancak hala Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Anavatan Türkiye'deki kurum ve kuruluşlar tarafından tanınıp tanınmadığı kuşkusunu almıştır çünkü karardan sonra. Sanki de Türkiye'den gelen bir kulüp ilk defa maç yapacakmış gibi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden Futbol Federasyonunun yetkilisi, ismini dahi anmak istemiyorum, şu güzel Mecliste o kişinin izminin anılması bile benim için zuldür. İşgüzarlığı ile adeta Kıbrıs Türk futboluna, Kıbrıs Türk gençliğinin ambargo barikatına bir çivi çakacak derecesinde FIFA'dan izin almaya kalkmaktadır. O kişinin Kıbrıs Türk Futbol Federasyonunun hangi zorluklarla, hangi çabalarla çalıştığını bilmeden, Kıbrıs Türk gençliğinin spora olan tutkusunun hangi ölçüde olduğunu bilmeden, bir zatı muhterem FIFA'dan izin almaya kalkmıştır.

Galatasaray- Kocaeli yöneticileri böyle bir izin için Futbol Federasyonuna başvurmamıştır. Galatasaray - Kocaeli biz Kıbrıs'a gidip maç yapacağız, futbol federasyonu sizin görüşünüz nedir diye bir görüş de istememiştir. Çünkü daha önce Fenerbahçe, Ankaragücü, Galatasaray, Beşiktaş Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gelip maç yapmıştır. Kıbrıs Türk Futbol Federasyonunun kontrolündeki hakemlerimiz o maçı yönetmiştir. Anavatan Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki manevi daha çok güçlendirmek, daha çok zenginleştirmek için bu faaliyetleri daha da fazla yapılmasına gerek vardır düşüncesi yaygınlaşırken, Futbol Federasyonu hiç anlam verilmeyen bir tutumla, adeta birazcık olsun sesimizi sportif faaliyetlerle duyurur muyuz derken, o da kapanmış oldu.

Bundan sonra Türkiye'den gelecek olan bir futbol takımının artık gelmesi de tamamen, çok çok zor duruma sokulmuştur. Acaba bu iptalden sonra, Futbol Federasyonunun bu saçma tutumundan sonra, Futbol Federasyonunun da hangi taraftan emir aldığını bilmiyorum, öyle bir yorum yapmak da istemiyorum, ama kafama o soru işareti geliyor. Ambargoyu uygulayan ülkeler tarafından mı yönetiliyor düşüncesi benim kafamda büyük bir soru işareti getirmiştir. Oysa ki, Türkiye Futbol Federasyonundaki, Başkanı yurt dışında olduğu bir dönemde işgüzarlık, hemen bir izin FIFA'dan. Niye, gerek ne? Hangi gerekçe ile? Bir resmi maç yapılmıyor. İki Türkiye Cumhuriyeti takımı kendi getireceği hakemlerle bir maç yapmak düşüncesindeydi. Şimdi aklımıza, zaten yıllardan beri bir yabancı statüsü uygulanan, Kıbrıs Türk gençliğine, Allah rahmet eylesin, rahmetle anıyoruz, bir Mete kardeşimiz, gencimiz vardı, iftihar ettiğimiz bir Metemiz vardı, Allah rahmet eylesin, o çocuğumuz bile, Türk çocuğumuz bile, Türk Futbol Federasyonu tarafından yabancı sporcu olarak transfer etmiştir Samsunspor'a. Böyle bir zorlukların aşılmasını istiyorduk biz Futbol Federasyonundan. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gençliğinin, tüm futbolu ile birlikte, voleybol, basketbol, tüm sportif faaliyetlerine uluslararası plâtfoma çekebilmesi için Türk futbol federasyonlarının, tüm federasyonların, bizim federasyonlarımızın elinden tutmasını beklerken, artık siz Ankara'da, İstanbul'da, Türkiye'nin hiçbir yerinde maç yapamazsınız noktasını getirmiştir. Buna üzülmemek, bu tabloya tepki göstermemek elde değil. Soru artık odur. Türkiye'deki futbol takımları, Türkiye'deki spor kulüpleri, demek oluyor ki FIFA'dan izin almadıkça, özel karşılaşmayı Anavatan Türkiye'nin herhangi bir ilinde bile yapamaz noktası gelmiştir. Bir politika belirlemek mecburiyetindeyiz. Anavatan Türkiye'nin birçok federasyonları, kurum ve kuruluşları artık Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini öğrenmeden, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin hakkında analiz yapmadan karar vermesini de istemiyoruz artık. Ya gelsinler buradaki karşılaşmanın hangi önünde olduğunu öğrenip Kıbrıs Türk gençliğine bu darbeyi vurmalarını istemiyoruz artık. Eğer kendi tecrübelerinden 60 milyonluk Türkiye'nin, 180 milyonluk Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tanıtmayı, sportif etkinliklerde yer alması çok zor bir olay değildir. Kaldı ki, 1980 yıllarından

önce FIFA zaten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tanınmadığı halde, İslâm ülkelerinin futbol maçlarına zaten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti milli takımı gidip maç yapmıştır. FIFA bu izni vermiştir. Hatırlarsam, yanılmıyorsam, Sayın Caymaz Hocamız da o dönemde, futbol oynadığı dönemde veyahutta Spor Dairesi Müdürü olduğu dönemlere rast geliyor. Tam kesin hatırlamıyorum. Ancak FIFA zaten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin milli takımına dışarıda maç yapması, uluslararası müsabakalara katılmak için izin vermiştir. Şimdi gelin bunu anlayalım beyler. Suçlu kimdir? Suçlu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gençliği mi? Suçlu, Anavatan Türkiye'de ahkâm kesen, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin gençliğini tanımadan, federasyonun ne kadar zorluklarını bilmeden karar vermeye kalkan işgüzar, beceriksiz kişilerde midir? Hiç kimsenin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti halkına bu ambargoyu koymaya hakkı yok derken, biz yabancı ülkelere gelen ambargolara tepki gösterirken, Türkiye Cumhuriyeti Futbol Federasyonunun bu anlamsız, saçma tavrını şiddetle protesto ediyor, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini daha iyi tanımaya, daha iyi analiz etmeye davet ediyor, bu federasyonun bu tepkisinden dolayı mahrum olan, güzel müsabakadan mahrum olan gençliğin veyahutta federasyonun dışında bu organizasyonu sağlayan kişilere de teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akın.

Yanıt verecek misiniz efendim? Buyurun Sayın Bakan.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI MUSTAFA GÖKMEN -

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Kenan Bey kardeşim zaten benim duygularımı, hissiyatıma tercüman olup, Meclisin kürsüsünden aynen düşüncelerimi aktarmıştır. Kendisine çok teşekkür ediyorum. Konuşmaları içeriğinde benim düşüncüklerim aynen mevcuttur. Ben de Kenan Bey kardeşim gibi Türkiye Futbol Federasyonun FIFA'nın bu olumsuz kararının çıkmasında etkili olduğuna inanıyorum ve Kenan Bey kardeşim bu duygularımı Meclisin kürsüsünden söylediği için çok teşekkür ediyorum. İnanıyorum ki FIFA'nın almış olduğu bu olumsuz karardan sonra top Türkiye Futbol Federasyonunda veya ona bağlı olan spor kulüplerimizin tavrındadır. Hatırlarsanız Gençlerbirliği geçmiş yıllarda FIFA'nın olumsuz kararına rağmen ülkemize gelip maç yapmış, her türlü riski göz önüne alarak Kuzey Kıbrıs'ta bir sportif karşılaşma yapmış ama onun neticesinde 5000 İsviçre Frangı ile cezalandırılmıştır. Ben Gençlerbirliği'nin yıllar önce sergilemiş olduğu bu cesurane tutumunu Galatasaray ve Kocaeli Spor kulüplerinden de beklediğimi söyleyebilirim. Hatırlarsanız Nisan ayında bir Hentbol olayı ülkemizde yaşandı. Bir Serhat Bilgi Türkiye Hentbol Federasyonu Başkanı kendi girişimleri ile , cesareti ile Türkiye Hentbol Milli Takımını ülkemize getirip yıllar sonra bizim KKTC Hentbol Milli Takımı ile maç yaptırmıştır. Ben bu aşamada Türkiye federasyon başkanlarının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine uygulanan spor ambargosunun kaldırılması yönünde cesaretli, girişimci ve akılcı olmalarını bekliyorum. Bu ambargo ancak bu şekilde aşılabılır. Belki FIFA'nın bu olumsuz kararı, böylesi bir ambargonun aşılmasında ilk basamak olabilir. Cesaretle bu işin üzerine gidilirse, bu ambargonun da şu veya bu şekilde kırılabileceğine inanıyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Sayın milletvekilleri; şimdi de onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır.

Onaylanacak iki tezkere mevcuttur gündemimizde. Birinci Tezkere Doğu Akdeniz Üniversitesinde Süregelen Olaylar ve Uyuşmazlıklarla ilgili Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının Komiteye yeni ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeredir. Tezkereyi okur musunuz lütfen?

KATİP -

Tarih: 3 Kasım 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, verilen sürede çalışmalarını tamamlayamamış olup, İktüzüğün 120'nci maddesinin (4)'üncü fıkrası uyarınca yeni iki aylık ek bir sürenin verilmesi yönünde gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Hüseyin CELAL
Komite Başkan
Vekili

BAŞKAN - Tezkere hakkında söz almak isteyen var mı? Yok. Tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?...Çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.

İkinci Tezkeremiz; LPG Mazot ve Benzin Yokluğunun Nedenleri ile ilgili Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının Komiteye yeni ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresidir. Tezkereyi okur musunuz lütfen.

KÂTİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
LPG, MAZOT VE BENZİN YOKLUĞUNUN NEDENLERİ İLE İLGİLİ
MECLİS ARAŞTIRMA KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

10 Kasım 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, çalışmalarını kendisine tanınan süre içinde tamamlayamadığından, içtüzüğün 120'nci maddesinin (4)'üncü fıkrası uyarınca yeni iki aylık süre verilmesi için gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ARABACIOĞLU
Komite Başkanı

BAŞKAN - Tezkere hakkında söz isteyen var mı?... Yok.
Tezkereyi oylarınıza sunuyorum.Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Okutulup Bilgiye Sunulacaklar bölümünde iki husus vardır.Birincisi, Cumhurbaşkanlığınca, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Özker Özgür'ün, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi Sabit Soyer'in, Sağlık Bakanı Sayın Ergin Abdullah İlkaç'ın, Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Mehmet Ali Talat'ın bu görevlerinden affedilerek, yerlerine sırası ile Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına Sayın Mehmet Ali Talat'ın, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığına Sayın Ahmet Derya'nın, Sağlık Bakanlığına Sayın Hüseyin Celal'ın ve Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına da Sayın Ömer Kalyoncu'nun atanmaları önerisinin onaylanmadığına ilişkin Tezkeresi yer almaktadır.

Okur musunuz lütfen?

KATİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : 191/95

Lefkoşa.

4 Kasım,1995

**K.K.T.C. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.**

İLGİ: 4/11/1995 gün ve BB/141/76/5 sayılı Başbakanlık yazısı hk.

Başbakan Sayın Hakkı ATUN İlgide kayıtlı ve EK(1) olarak ilişikte takdim edilen yazısı ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Özker ÖZGÜR'ün, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı, Sayın Ferdi Sabit SOYER'in, Sağlık Bakanı, Sayın Ergin A. İLKTAÇ Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Mehmet Ali TALAT'ın bu görevlerinden affedilerek, yerlerine sırası ile Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına Sayın Mehmet Ali TALAT'ın, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığına Sayın Ahmet DERYA'nın, Sağlık Bakanlığına Sayın Hüseyin CELAL'ın ve Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına da Sayın Ömer KALYONCU'nun atanmaları önerisini onayına sunmuşlardır.

Sayın Başbakan tarafından önerilen adigeçen kişileri ilgili Bakanlıklara atanmadığını duyuran cevabi yazımı Ek(2) olarak ilişikte takdim ediyorum.

Durumun, Anayasa'nın 109 (1) maddeleri gereğince Yüce Meclis'in bilgilerine getirir, saygılar sunarım.

**Rauf R. DENKTAŞ
KKTC Cumhurbaşkanı**

KUZNEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CÜMHURBAŞKANLIĞI

Sayı :

Lefkoşa.

4 Kasım,1995

Sayın Hakkı ATUN
Başbakan,
LEFKOŞA.

İlgi: 4/11/1995 tarih ve BB/141/76/5 sayılı yazıları.

İlgi yazınızla koalisyon Hükümetinin CTP kanadında köklü değişiklik yapma isteminiz ile ilgili olarak Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Özker ÖZGÜR'ün, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı, Sayın Ferdi Sabit SOYER'in, Sağlık Bakanı, Sayın Ergin A. İLKTAÇ'ın Milli Eğitim ve Kültür Bakanı, Sayın Mehmet Ali TALAT'ın bu görevlerinden affedilerek, yerlerine sırası ile Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına Mehmet Ali TALAT'ın, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığına Sayın Ahmet DERYA'nın, Sağlık Bakanlığına Sayın Hüseyin Celâl'in ve Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına da Sayın Ömer KALYONCU'nun atanmaları önerisi Anayasa' nın 106 ncı maddesinin (3)ncü fıkrasının Cumhurbaşkanına vermiş olduğu yetkiye istinaden onaylanmamıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica eder, saygılar sunarım.

Rauf R. DENKTAŞ
KKTC Cumhurbaşkanı

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu Tezkere, yurttaşların insan haklarından, temel hak ve özgürlüklerinden, demokrasi, sosyal adalet ve hukukun üstünlüğü ilkelerine terstir. Yani bu Tezkere Anayasaya terstir ve Sayın Cumhurbaşkanı bu Tezkere ile Anayasaya aykırı hareket etmiştir. Sayın Cumhurbaşkanı ilgili Tezkeresinde bu Tezkereyi Anayasanın 109'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasına göre Meclise ilettiğini yazıyor. Okuyalım bakalım 109'un maddesinin (1)'inci fıkrası nedir ve buna dayanarak bu Tezkereyi nasıl gönderir? Anayasanın 109'uncu maddesinin, (1)'inci fıkrası aynen şöyledir: " Cumhurbaşkanıınca atanan Bakanlar Kurulunun listesi tam olarak Cumhuriyet Meclisine sunulur. Cumhuriyet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağrılır, Bakanlar Kurulunun programı atanma tarihinden başlayarak en geç bir hafta içinde Başbakan veya bir bakan tarafından Cumhuriyet Meclisinde okunur. " Şimdi bu onaylamadığı listeyi, Anayasanın bu maddesine dayanarak gönderiyor Sayın Cumhurbaşkanı, atanmayan liste. Oysa Anayasa kendisine iletilen listeyi atama görevi veriyor ve atanmış listenin Cumhuriyet Meclisine sunulmasını öngörüyor. 106'ncı maddenin (3)'üncü fıkrasını da atamamasına gerekçe gösteriyor. 106'ncı maddenin (3)'üncü fıkrası da aynen şöyledir: " Cumhurbaşkanı yukarıdaki (2)"nci fıkrada kurallarına göre Başbakanı ve Başbakanın önerisi üzerine Bakanları atar." Atayabilir demiyor, atar. Kendisine Başbakanın oluşturduğu listeyi Anayasa atama yetkisi veriyor, bunun tersi olmuş olsaydı...

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Atama görevi veriyor, yetkisi değil.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Atama görevi veriyor tabii. Bunun aksi olsaydı, yasalarda olduğu gibi, yapılan yasalar Meclisten geçtikten sonra ve Anayasada açık hükmü olarak

Cumhurbaşkanına imzalanıp Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe girme yetkisi veriyor. Ancak burada 10 gün içerisinde Sayın Cumhurbaşkanı Anayasaya aykırı olduğuna kanaat getirirse veya Anayasa Mahkemesinden bu konuda görüş alırsa ilgili yasanın ikinci kez Mecliste görüşülmesi için iade edebilir, ikinci kez Meclis isterse aynen, isterse değiştirerek, isterse tamamen reddederek bu yasayı yeniden Cumhurbaşkanına iletir ve işte o zaman Cumhurbaşkanının imzalayıp yayınlama görevinden başka hiçbir yetkisi yoktur. Bu konu ile ilgili olarak da eğer yasa koyucu, Anayasa, böyle bir yetkiyi vermeyi istemiş olsaydı, benzer veya aynen bir yetkinin Anayasada açık bir şekilde yazılmasını öngörürdü. Yine Anayasanın 107'nci maddesine göre hükümet ve başı başbakan, Meclise karşı sorumludur ve Meclise, yasalar ve Anayasa çerçevesinde hesap vermek zorundadır, Sayın Cumhurbaşkanının sorumluluğu yoktur. Hükümet adına, Meclise karşı sorumlu olan ve hesap veren, Sayın Başbakandır ve ilgili bakanlardır. Bunlar için de ayrı ayrı Meclis araştırması olsun, genel görüşme olsun veya Meclis soruşturması yönünde bu Meclisin yetkisi vardır. Güvensizlik oylaması veya güvenoylaması veya güvensizlik önergesi hakkı vardır Meclisin. Parlamenter sistemlerde, Cumhurbaşkanının hükümeti kurmakla görevli veya bu yetkide olan Başbakanın listesini kabul etmeme lüksü yoktur. Öyle bir yetkisi de yoktur. Cumhurbaşkanı, Anayasanın 100'üncü maddesine göre, Mecliste yemin ederken, tarafsız olacağını, yasalara ve Anayasaya uygun hareket edeceğini, temel hak ve özgürlüklere uygun hareket edeceğini namusu ve şerefi üzerine söz vermiştir ve söz vermektedir göreve başlarken. Fakat buna rağmen, her konuda olduğu gibi, kendisinin kriz yaratmak için bir ortam yakaladığında, mutlaka Anayasaya ters hareket etmekte ve Anayasa ile ters düşmektedir.

Değerli arkadaşlar; bunu sadece biz söylemiyoruz. Bu, sadece bizim yorumumuz değil. Bu, profesörlerin de görüşüdür. Çünkü bu yetki, Anayasaya göre sadece Başbakan'a verilmiştir. Başbakan, kendisi çalışma arkadaşlarını seçmekte ve bu kişilerle Bakanlar Kurulunu oluşturabileceğini ve çalışabileceğini öngördükten sonra, Cumhurbaşkanı'na bunu sadece onaylamak kalır. Bunu ileri götürürsek, önüne gelen her listeyi geri döndürecektir. Ne olacaktır sonu? 60 gün içerisinde, eğer bu bunalımı daha ileriye götürmek isterse, kendisine göre, 60 gün oyalayacak, hiçbir listeyi onaylamayacaktır. Öyle bir yetkisi yoktur. Bu görüş, sadece bizim değil, profesörlerin de görüşüdür. Onu da kitaptan okuyacağım. Ona geçmeden, gerek açık, gerek kapalı olarak ilgili Bakanlar hakkında herhangi bir görüş belirtme yetkisi de yoktur. Bunlardan bir tanesi, halen Bakanlık yapan bir kişidir. Bir diğeri, 1993 genel seçimlerinde aday olmuş ve halkın oyları ile, iradesi ile bu Meclise gelmiş ve milletvekilliği yapan bir kişidir. Anayasaya göre, Bakanlık yapabilecek kişiler hakkında, sadece milletvekili seçilme niteliğine sahip kişiler arasından Bakan olabilir. Hiçbir mezuniyeti olmasa bile, vatandaş olması, kısıtlı olmaması, yüz kızartıcı suçtan mahkûmîteyi olmaması halinde, bir kişi Bakan olabilir. Kaldı ki, hem yüksek öğrenim mezunu olmuş olacak, hem de son seçimlerde milletvekili seçilecek, burada görev yapacak ve kendi kişisel görüşleri ile belli amaçlara yönelik yapamaz deyip imzalayacak. Yok öyle şey.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Girne) (Yerinden) - Sayın Başkan; usulü aştı bu, gündem dışı konuşma oldu.

BAŞKAN - Sayın Milletvekili; yalnız dikkatinizi çekmek istiyorum...

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Cumhurbaşkanının davranışı ile ilgili sizin ve partinizin...

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Davranışı sonucu getirdi efendim.

BAŞKAN - Sizin partinizin ve kendinizin görüşlerini, usul hakkında burada açıklayabilirsiniz.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Usul hakkında efendim. Anayasaya...

BAŞKAN - Profesörlerin başka konularda ne dediği ile ilgili hususlara lütfen girmeyin.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Gireceğim efendim.

BAŞKAN - E, müsaadenizle, o zaman konuşmanızı keseceğim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)-
Niçin? Atıfta bulunamaz mı?

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - İlgilidir efendim, bu şeyle ilgilidir.

BAŞKAN - Bu konu ile ilgili değil efendim.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Bu konu ile ilgilidir.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Bu konu ile ilgilidir.

BAŞKAN - Bu konu ile ilgili değil.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - 106'ncı madde ile ilgilidir.

BAŞKAN - Benimle tartışmayın efendim.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Lütfen usul hakkındaki konuşmanızı tamamlayın.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - 106'ncı madde ile ilgilidir
Sayın Başkan.

BAŞKAN - Usul hakkındaki konuşmanızı tamamlayın efendim. Usul hakkında söz istediniz. Usul hakkında söz verdim.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - E, usul hakkındadır bu da.

BAŞKAN - Lütfen..

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Başbakan, parlamento dışından bile Bakan alabilme olanağını vermiştir. Bakan olarak şu ya da bu kişinin yeğlenmesi konusunda Cumhurbaşkanının herhangi bir müdahalesi sözkonusu olamaz. Bakanlarla çalışacak olan Cumhurbaşkanı değil, Başbakandır çünkü. Böyle Başbakan, izleyeceği siyasetin yürütülmesinde yeterli gördüğü bir kimseyi, Cumhurbaşkanına danışma gereğini duymadan, kuracağı Hükümete alabilir. Başbakanın gözeteceği tek nokta, millet meclisinin güvenini elde edebilmesidir. Anayasanın 106'ncı maddesinde sözü edilen Cumhurbaşkanınca atamanın anlamı, içeriği budur.

Bu, Profesör Dr. Servet Tanelli'nin görüşüdür. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim Sayın Milletvekili.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Usul hakkında söz almaya cevap verme imkânımız var mı?

BAŞKAN - E, bir tartışma açma durumunda değiliz. Ancak usul hakkında konuşmak istiyorsanız size de yanıt, söz hakkı verebilirim.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Girne) (Yerinden) - Aynı usulde?

BAŞKAN - Yanıt hakkı yok.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan, aynı usulde?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, usul...

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Bu çerçevede biz de bir şeyler söylemek istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yalnız sayın milletvekilleri; konuyu çarptıracak şekilde, usul hakkında söz alıp...

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Yok, aynı çerçevede...

BAŞKAN - Lütfen konuşmanızı sürdürmeyin.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Herkese veriniz bu hakkı istiyorlarsa, buyursun arkadaşlar da, biz de konuşalım.

BAŞKAN - Usul hakkında konuşulacaksa veririz, ama usulün dışına çıkılacaksa kusura bakmayın.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; böylesi önemli bir konuda usul çerçevesinde de olsa, görüşlerimizi aktarmadan geçmek mümkün değil, sessiz kalmak mümkün değildir.

Bir Tezkere okundu. Bu Tezkereye usul açısından yaklaşırken normal demokrasiler çerçevesini çizmemiz lâzım. Bizim ülkemizde ne yazık ki en başta gelen sıkıntılarımızdan bir tanesi istifa kavramının yerleşmemiş olmasıdır ülkemizde. O kadar çok yeri ve zamanı gelen olaylar oldu bu ülkede yıllar içerisinde, bunu beceremedik. Toplum olarak sıkıntılarımızdan bir tanesi maalesef budur.

İkinci değinmek istediğim nokta, kısa kısa geçiyorum. Bu Tezkerenin okunma noktasına bizi getiren diğer olaylardan bir tanesi, Sayın Başbakan Yardımcısının bir Koalisyon ortağının başı olarak görevden ayrılırken, gövdenin de beraber gitmemesi sözkonusu oldu, gövde bir tarafta, baş bir tarafta kaldı. Bu ikinci bir sıkıntı noktası yarattı.

Üçüncü önemli bir nokta var bu konuda, demokratik parlamenter rejim açısından son derece önemli, Başbakan liste sunuyor, fakat listesine sahip çıkmıyor. Burada çok ciddi bir sıkıntı var. Bizi bu noktalara getiren konulardan bir diğeri de bu oldu. Cumhurbaşkanının parlamenter demokratik rejimde bir Başbakanın listesini bu şekilde bir tezkereyle reddetme hakkı var mı? Bize göre yoktur. Ama burada en başta gelen bir şey vardır. Başbakanın listesine sahip çıkıp, savunabilmesi gerekir bir demokratik parlamenter rejimde, eğer yaşıyorsak ve normal demokratik bir rejimden bahsediyorum, normal parlamenter bir rejimden bahsediyorum, normal parlamenter bir rejimde bu şekilde kurumlardan daha güçlü kişi olamaz. Bizim ülkemizde maalesef kişi kurumların ötesine geçmektedir ve bu tür davranışlar sergileyebilmektedir.

Son olarak şunu ifade etmek istiyorum, bu zihniyete, bu yaklaşımlara hangi partide olursa olsun, yanlışları işaret ederek karşı durmazsak bugün CTP'nin iki bakanına yönelen bu şekilde bir tavır, unutmayalım ki iki yıldan beri UBP'nin Genel Başkanına yönelen bir tavır idi. O tavır değişecek mi önümüzdeki günlerde hep beraber izleyeceğiz ama, burada iki yıl önce Ulusal Birlik Partisine, en büyük parti olarak o seçimden çıkan başbakanlık görevinin verilmesini o günden savunan bir Partinin Genel Başkanı olarak bugün, aynı kararlılıkla CTP'ye karşı yapılan bu davranışın da normal demokratik parlamenter sistemle uyum içerisinde olmadığı gerçeğini ifade etmek ihtiyacını hissettim.

Buna hep birlikte karşı çıkmamız lazım. Hatalar olabilir. Yanlışlar olabilir. Biz de bunları şiddetle eleştiririz. Son yaşananlar eğitim konusunda olsun, diğer konularda olsun, tasvip edilecek olan olaylar değildir. Ama unutmayalım ki politikacılar hakkında karar verme yetkisi kişinin elinde değil, toplumun elindedir. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akıncı.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Usûl hakkında söz almak istiyorum.

BAŞKAN - Evet sayın milletvekilleri; yalnız usûl hakkında usûlsüz konuşmalar olmaktadır.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Girne) (Yerinden) - Usûlüne göre söz istiyoruz.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Usûlüne göre bir konuşma yapacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet buyurun, buyurun Sayın Serdar.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; mümkün olduğu kadar usûle uygun konuşmaya çalışacağım. Cumhurbaşkanı Anayasamıza göre sorumsuzdur aslında.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - Cevap dışıdır, yoksa görüş?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Hayır usûl hakkında konuşuyorum Sayın Özkan Murat. Her ne kadar sorumsuz ise de, hareketleri ile söylediklerinden dolayı, halkoyu ile seçilen bir Cumhurbaşkanı olduğu için de kamuoyunun sesine de kulak vermek, kamuoyunun sesini ilgili mercilere iletme durumundadır. Çünkü halkoyu ile seçilmektedir.

SONAY ADEM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz ne ile seçildik?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Son olayda da kamuoyunun abartılmış haklı veya haksız olduğunu hiç gündeme getirmeksizin kamuoyunun belli bir noktadaki itirazını Bakanlar Kurulu listesi çerçevesinde gündeme getirmiş, dile getirmiş, rezervlerini koymuş ve bu rezervlerini de Sayın Başbakana ve Koalisyon Ortağı Parti Başkanı, Başbakan Yardımcısı diyemiyorum. Çünkü istifa etmiş durumdaydı. İletmiştir. Basın da bunu duymuştur. Bu rezervleri duyurduktan sonra Hükümet olarak iki ortak bir başka girişim yapmadığına göre, yapmadığına göre makûl bir süre bekledikten sonra elbette Sayın Cumhurbaşkanına düşen bu rezervlerini duyurmaktır. Bu rezervlere rağmen onaylama değildir. İşlemi eksik bırakmıştır. Onaylamayı yapmamıştır. Bu durumda hakikaten esas sorunlu iki partidir. Çünkü ya oturup karar vereceklerdi ve Hükümeti bitireceklerdi veya listelerine sahip çıkacaklardı. Bu konuda iki parti karar vermemiştir. Cumhurbaşkanı da elbette listesini, bu listeyi onaylamadığını Meclise de duyurmak durumunda kalmıştır. Buna eğer Anayasaya aykırıdır, onun için böyle hakkı yoktur şeklinde bakarsak ve o şekilde yaklaşırsak konuya, ileriki yıllarda ya oturup sistemimizi değiştirmemiz lazım ve halkoyu ile seçmememiz lazım artık Cumhurbaşkanını. Cumhurbaşkanlarının halka sorumluluğunu, direk sorumluluğunu bir yerde ortadan kaldırmamız lazım. Veya bir başka yöntem bulmak lazım. Cumhurbaşkanına daha çok yetki vermek lazım. Ama Cumhurbaşkanına bazı partiler, Cumhurbaşkanı makamı olarak değil, Denktaş olarak gördüğü için ve bir fobi ile hareket ettiği için maalesef birtakım sorunlar da yaşanmaktadır. O kuşkular devam ettiği müddetçe de bu sorunlar yaşanmaya devam edecektir. Öncelikle o kafa yapısını değiştirmek gerekir inancındayım. Saygılar sunarım.

- 761 -

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Serdar.

Sayın milletvekilleri; aslında bu Tezkerenin usûl hakkında burda okutulup okutulmamasının tartışılması gerekmekte idi. Ancak Meclis Başkanlığı olarak Meclisimize intikal eden bir tezkerenin Genel Kurula aktarılmaması olmazdı. Bunu yapamazdık. Bu nedenle burda bilgilerinize getirme ihtiyacını duyduk. Ancak bu gereksiz bir tartışmayı açmıştır.

Evet, ikinci Tezkereyi okur musunuz?

KÂTİP -

3 Kasım 1995

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İLGİ: 3.11.1995 gün ve BB/141/76 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

4 Kasım 1995 tarihinde İSEDAK Toplantısına katılmak üzere yurt dışına gidecek olan Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Salih Coşar'a, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Atay Ahmet Raşit'in vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN - Gereği yapılmıştır.

Sayın milletvekilleri; Birinci Kısım üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi Dördüncü Kısım, Sorulara geçiyoruz. Bu Kısımda sözlü sorusu olanlar sorularını kürsüden sorabileceklerdir. Sözlü sorusu olan var mı? Sözlü sorusu olan yok. Bu nedenle Dördüncü Kısım da tamamlanmıştır. Dördüncü Kısım üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra şimdi Beşinci Kısım geçiyoruz.

Beşinci Kısımda Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılması kısmı yer almaktadır. Bu kısımda Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı ve Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Derviş Eroğlu ve Gruba bağlı 12 milletvekilinin birlikte sunmuş oldukları Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Mehmet Ali Talât hakkında Meclis Soruşturması Açılması Önergesinin öngörüşmesi yapılacaktır.

Öngörüşmede ilk olarak Önerge okunacak, daha sonra Önergeyi verenlerden ilk imza sahibi milletvekiline veya onun göstereceği bir diğer imza sahibi milletvekiline söz verilecektir. Son olarak da hakkında soruşturma açılması istenen ilgili bakan dinlenecektir. Görüşmelerin tamamlanmasından sonra soruşturma açılıp açılmamasına Genel Kurulca karar verilir.

Sayın milletvekilleri; bu açıklamadan sonra Önergeyi okutmak istiyorum.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Gündemin bu maddeden itibaren ertelenmesini öneriyorum UBP Grubu olarak.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Ulusal Birlik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Bayramın önerisini işittiniz, gündemin bu maddeden itibaren ertelenmesini önermektedir. Öneri hakkında konuşmak isteyen var mı? Yok. Öneriyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?...Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmeler tamamlanmıştır. Gelecek birleşim 14 Kasım Salı günü saat 10.00'da yapılacaktır. Gündem sizlere dağıtılmıştır. Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 12.30

DÖNEM : III

YIL: 3

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
12'nci Birleşim
10 Kasım 1995, Cuma
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:
 - Bu Kısımda Gündem Dışı Konuşmalara ve Sunuşlara yer verilecektir.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR:
 - Bu Kısımda, Sözlü Sorusu olanlar sorularını Kürsüden sorabileceklerdir.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI:
 - (1) UBP Genel Başkanı ve Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Dr. Derviş Eroğlu ve Grubu bağlı 12 milletvekilinin birlikte sunmuş oldukları, Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Mehmet Ali Talât Hakkında Meclis Soruşturması Açılması Önergelerinin (M.S.No:1/3/95) Öngörüşmesi.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER.